

**Prof. Vasilica Vargă,
Liceul Teoretic „Nicolae Iorga“, Brăila**

LECȚIILE INTERDISCIPLINARE: PSIHLOGIE – RELIGIE, PSIHLOGIE – LITERATURA ROMÂNĂ

***Abstract:** “God sends people end owed with everything they need to face the tasks of life on the ground!”*

During life all study disciplines contributes to formation and development of a harmonious life but also, the humanists have an essential role.

Religion proposes to study common chapters such as Psychology, Literature and Sociology and offers behaviour patterns by presenting the life of Saints or characters in recommended novels.

***Keywords:** interdisciplinary education, behaviour patterns.*

Educația a apărut odată cu societatea și se perpetuează în același ritm cu aceasta. Din perspectiva sistemului de educație, în școli se transmit informații conform unor planuri cadru de învățământ pentru fiecare nivel și disciplină de studiu.

Între disciplinele de studiu componente ale aceleiași arii curriculare există numeroase interrelații, așa cum este cazul psihologiei și a religiei precum și între discipline din arii curriculare învecinate în situația psihologiei cu literatura.

În programa pentru disciplina psihologie care se predă la clasele a X-a, sunt prevăzute competențe generale precum:

- Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală.
- Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații – problemă, precum și în analizarea posibilităților personale de dezvoltare.

- Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri.

- Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare.

- Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.

Dacă le comparăm cu competențele cuprinse în programa pentru disciplina religie, respectiv:

- Definirea specificului propriei credințe, în raport cu alte credințe și convingeri.

- Utilizarea adecvată a conceptelor specifice religiei, în diferite contexte de comunicare.

- Integrarea valorilor și a cunoștințelor religioase în structura propriilor atitudini și comportamente.

- Aplicarea învățaturii de credință în viața personală și a comunității.

- Corelarea cunoștințelor religioase cu cele dobândite la alte discipline de învățământ – vom observa multe puncte comune.

Ambele discipline cultivă respectul față de sine și față de ceilalți, o atitudine pozitivă față de societate și față de acumularea de cunoștințe și valori sociale.

Studierea disciplinei „Psihologie” în liceu, alături de studiul celorlalte științe sociale își propune formarea și dezvoltarea personalității independente și creative precum și dezvoltarea liberă și armonioasă a persoanei. Pentru ca un tânăr să răspundă adecvat unor realități în schimbare, el trebuie să dispună nu doar de o solidă pregătire profesională, ci și de competențele proprii gândirii critice, de capacitatea de inserție socială activă, precum și de un set de atitudini și valori personale; să-și dezvolte motivația și disponibilitatea de a reacționa pozitiv la schimbare / adaptare la situații complexe. În aceste condiții, cunoașterea de sine și a celorlalți devine esențială. Cu cât o persoană asimilează mai multe informații și-și modelează și comportamentul, cu atât șansele de a se integra în grupuri / societate, cresc.

Persoanele care integrează valorile și cunoștințele religioase, respectiv: onestitate, bună cuviință, și au cunoștințe și despre evoluția personalității și posibilitățile de modelare, dețin deja cheia către evoluție spirituală și socială.

Un aspect important în care psihologia se intersectează cu religia este modelarea voinței. Dacă psihologia ca disciplină descrie tipurile și mecanismele formării voinței, religia prin posturile din timpul anului, pune voința în acțiune. Postul este un extraordinar exercițiu de voință. Răbdarea și toleranța pentru semenii vine din voința de a ne integra și de a-i integra și pe alții.

Echilibrul personal se răsfrânge în relațiile cu cei din jur și în eficiența cu care persoana rezolvă situațiile cu care se confruntă, ori în atingerea performanțelor în profesia aleasă. Unele profesii solicită competențe relaționale la un nivel înalt. Preotul și psihologul sunt persoane resursă care-i susțin pe cei aflați în dificultate, parțial sfătuitoari.

De-a lungul vieții, oamenii trec prin diverse evenimente care-i marchează sau care le cultivă frici; între tehnicile de prevenire / vindecare a fricii se regăsește rugăciunea.

Aceasta se bazează pe cuvinte, cuvintele au rol vindecător, se spune că poți bate pe cineva mai rău cu cuvinte decât cu palma, dar și că acestea pot vindeca răni.

În terapie de obicei noi spunem oamenilor că „Dumnezeu ne trimite pe pământ echipați cu tot ceea ce ne trebuie pentru a face față evenimentelor vieții”.

La echiparea de mai târziu contribuie și școala prin educația și instrucția oferită.

Rugăciunea presupune: întoarcere către sine, introspecție, legătura cu divinitatea, cu sinele superior. Multe terapii fac apel la rugăcine pentru vindecare-echilibrare.

Rugăciunea este algoritm și comută mintea de la emoțiile negative la cele pozitive. De aceea terapia ruptă de întoarcerea către sine nu este eficientă.

Viețile sfinților pot fi luate drept modele de comportament altruist:

- Maica Domnului nostru este primul model de mamă, răbdare, sacrificiu.

- Sfântul Gherasim de Kefalonia, este protectorul celor dezechilibrați psihic, ceea ce ne conduce la ideea că religia a fost permanent preocupată de recuperarea – echilibrarea oamenilor și depășirea greutăților cu care se confruntă aceștia.

- Sfântul Mina, este protectorul celor păgubiți; oamenii zilelor noastre sunt din ce în ce mai preocupați de bunăstare și de recuperarea a ceea ce consideră că este de drept al lor.

- Sfântul Vasile, este vindecător neinteresat de înavuțire.

În perioada de educare copiii au nevoie de modele pozitive pe care le pot găsi în: familie, în jur, în literatură, în practicile religioase.

Dacă copilul nu are aplecare spre religie, dar studiază literatură și aceasta abundă de modele sau contramodelle, are nevoie de îndrumare pentru a înțelege și a alege ceea ce consideră fiecare că-i este potrivit la momentul la care se află.

Studiul operelor literare modelează, șlefuește și dă sens formării personalității umane.

Operele: „Ion“, „Moromeții“, „Enigma Otiliei“, „Moara cu noroc“ prin personaje și caracteristicile lor, precum:

- Ion – oferă elevilor imaginea lăcomiei și a alegerilor funcție de aceasta

- Moromete – este imaginea țăranului filozof

- Otilia – este adolescenta nehotărâtă, alunecoasă, boemă, talentată

- Tatăl Otiliei – este moșneagul zgârcit care preferă să adune din obișnuința de a aduna, fără ca acțiunile lui să mai aibă sens.

Caracterele lor pozitive sau negative oferă modele sau contramodelle, iar ajutorul profesorului pentru o decodificare corectă este esențial.

Între disciplina Religie și Sociologie există interrelații multiple deoarece au în comun capitolele Religia și Familia.

Așadar, studiul disciplinelor sociale și interdisciplinaritatea contribuie activ la formarea și dezvoltarea personalității și trebuie acordată atenție sporită tuturor orelor / disciplinelor predate pentru ca mai târziu investiția în cea mai importantă resursă „copiii de azi, oamenii de mâine“ să ne răsplătească cu tot ce e mai bun și așteptăm în mod legitim de la ei.

Bibliografie selectivă

Dreikurs, Rudolf, *Principii adleriene de creștere a copilului*, Ed. IPPA (Institutul de Psihologie și Psihoterapie Adleriană)

www.edu.ro Planuri cadru de învățământ pentru liceu